

Devlet Kuramları ve Devlet Toplum İlişkileri Ders İçeriği

Dr. Onur TÜRÖLMEZ

Devlet Kuramları ve Devlet-Toplum İlişkileri dersleri, teorik düzeyde devlet kavramına ilişkin ileri eleştirel okuma ve değerlendirmelerin yapıldığı bir lisansüstü dersi olarak planlanmıştır. Dersi seçen öğrencilerin siyasal ideolojiler, başlıca devlet tipleri ve siyaset sosyolojisi alanlarına dair temel düzeyde bilgi sahibi olduğu kabul edilir. Ders bu temel üzerine inşa edilen ileri okumalardan oluşmaktadır.

Bu ders kapsamında bu yıl liberal ve neoliberal devlet tartışmalarına yer verilecek olup, modern devletin doğası, devlet ve sınıflar, devlet ve güvenlik, iktidar-hükümet ve devlet, devletin sosyolojik kökenleri ve meşruiyeti gibi alt başlıklara değinilecektir.

Dersin İşlenişi

Dersin ara sınav öncesi haftalarında öğretim üyesi tarafından yukarıda değinilen içerik bağlamında aşağıda yer verilen okumaların içeriği paylaşılacaktır. Bu kısım tek yönlü anlatım şeklinde gerçekleşecek olup, takriben 7 veya 8. Haftada yapılacak ara sınavın içeriğini oluşturacaktır.

Ara sınav sonrası haftalarda aşağıda yer verilen makaleler içinden seçilen makaleler öğrenciler tarafından sunulacaktır.

Dersin Değerlendirme Düzeni

Dersin genel notunun %30'u Ara Sınav, %10'u Sunuş ve %60'ı Final şeklinde belirlenmiştir. Makale sunuşu yapmayan öğrenci final sınavına alınmayacaktır. Final sınavı sunuşu yapılan tüm makalelerin içeriğinden hazırlanacaktır.

Devam Zorunluluğu

İlgili mevzuatta belirtilen derse devam kuralı uygulanacaktır. Derse devam etmeyen öğrenciler başarısız sayılır.

İlk Kısım Temel Okumaları

1. Mark Neocleous, Devleti Tahayyül Etmek, Notabene Yayınları
2. Bob Jessop, Devlet Teorisi, Phoenix Yayınları
3. Mark Neocleous, Güvenliğin Eleştirisi, Notabene Yayınları
4. Ernst Frankael, İkili Devlet, İletişim Yayınları
5. Nicos Poulantzas, Siyasal İktidar ve Toplumsal Sınıflar, Epos Yayınları
6. Paul Thomas, Yabancı Politik, Dipnot Yayınları
7. Bahadır Nuro, Otoriter Popülizm Çağı, Ayrıntı Yayınları

İkinci Kısım Sunuş Makaleleri

1. MARDİN, Şerif (1985), "Türk Siyasetini Açıklayabilecek bir Anahtar: Merkez-Çevre İlişkileri", Dün ve Bugün Felsefe, Bilim Felsefe Sanat, s. 165-197.
2. KEYDER, Çağlar (1992), "Türkiye Demokrasisinin Ekonomi Politikası," Irvin Cemil Schick & Ertuğrul Ahmet Tonak (Der.), Geçiş Sürecinde Türkiye (İstanbul: Belge Yayınları).
3. DİNLER, Demet. (2003), "Türkiye'de Güçlü Devlet Geleneği Tezinin Eleştirisi" Praksis, 9.
4. VAREL, Anıl (2020). "Güçlü Devlet Geleneği Tezinin Eleştirisine Katkı: Özne-Merkezcilik Sorunu". Mülkiye Dergisi 44, sy. 4.

5. GÖKER, Emrah. (2006). Sınıf mücadelesi neyi açıklar? Türkiye’de kalkınma sürecinde devlet-kapitalist çekişmesi, 1958-1967. İktisat, siyaset, devlet üzerine yazılar / Prof Dr Kemali Saybaşılı’ya armağan, s. 107–140.
6. YILMAZ, Zafer (2003), “Günümüz Türkiye'sinde Devlet ve Hâkim Sınıflar İlişkisi Üzerine Alternatif Bir Çerçeve Denemesi” Praksis, 9: 55-92.
7. ÇELİK, Fatma Eda, ve Meryem ÇAKIR KANTARCIOĞLU (2023), “Cumhuriyet’in Kuruluş Anlatısında Bir Toplumsal Tabaka: ‘Eşrâf’”. Mülkiye Dergisi 47, sy. 5 (Kasım 2023): 211-57.
8. AKÇA, İsmet (2023), “Türkiye’de Siyaset ve Devlet İçinde Ordu: Cumhuriyetin Uzun 100 Yılıının Kısa Bir Muhasebesi”. Mülkiye Dergisi 47, sy. 5 s. 43-88.
9. KOCABIÇAK, Ece (2023), “İstanbul Sözleşmesi’nden çekilme Kararı ışığında Türkiye’de Patriyarkal Devlet”. Mülkiye Dergisi 47, sy. 1 s. 42-70.
10. YALMAN, Galip (2002), “Tarihsel Bir Perspektiften Türkiye’de Devlet ve Burjuvazi”, Praksis, S.5, ss.7-23.
11. YALMAN, Galip (2004) “Türkiye’de Devlet ve Burjuvazi: Alternatif Bir Okuma Denemesi”, Sürekli Kriz Politikaları-2000’li Yıllarda Türkiye I, (Der. Neşecan Balkan ve Sungur Savran), Metis Yayınları, İstanbul, 2004, s. 44-75.